

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY I

BARCELONA — DIUMENJE 16 DE NOVEMBRE DE 1879

NÚM. 172

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er

Barcelona. . . un mes. . . 5 rals } PREUS DE SUSCRIPCIÓ { Estranger (unió postal) } trimestre, 40 rals
 Fora.. . . un trimestre.. . 20 id. } { América id. id. }

BUTLLETÍ METEOROLÒGICH — SERVEY EXPRES DEL «DIARI CATALÀ» — OBSERVACIONS D' AHIR

Hora	Nuols	Vent Direc	Vent. Forsa	Estat hyg.	Tensió vap.	Barometre	Pluja	Temperat	Tem. màx	Tem. mín	Evaporac.	Direc. nuols	Actinòmetre	Admòsfera.	Estat dels Mars
	Forma	del penell	del penell	Psicromet	Psicromet	à 0° y n/m	altura	ombra	ombra	ombra	ombra	8m W.W. b.	9d. 29g91	9 d. nubul.	Mediterrà
8 d.	cumulus.	NNE.	molt fluix	0°641	5m206	765m9	total	10°8	11°2	7°99	total	12t. WSW. b	12d. 35g31	12 d. nubul.	Tranquil.
2 t.	nimbus.	NE.	molt fluix	0°662	5m431	765m0	milim	11°1	aire libre	aire libre	milimetr	3t. WSW. b	3t. 06g82	3 t. p-clara	Atlàntich.
10 n.	nimbus.	NNE.	flmolt uix	0°623	4m829	766m3	0m00	10°0	21°4	6°6	1m5	4t. WSW. b	mitja 21g02	10 n. nubul.	Oleatje.

Perturbació atmosfèrica.—Lo temps variable y nubulat que s' observa fá alguns dias, es degut á una depresio qu' ha atravesat l' Atlàntich y que actualment deu ésser en lo mar del Nort. Estava anunciada per lo Servey meteorològich del «Nova-York-Herald»

Sol ix á 6'49; se pon, á 4'40.

Dia 16 de Novembre

BUTLLETÍ ASTRONÒMICH Per I. Martí Turró LLUNA: ix á 9'26 matí; se pon, á 7'17 tarde.

ALGOL; ESTRELLA VARIABLE.—LA LLUNA A LA ECLIPTICA.—La notable estre'la de Algol, está situada á 3'00 18 de ascensió recta, y á 40°29'03 de declinació. Lo período de variació de sas magnituds, es de uns 220'48 54; la grandor máxima que pot presentar dita estel, es de 22 y la mínima, es de 3, 7: com diguerem ahir, aquesta está situada en la constellació de Perseum.—Demá dia 17 á las 6'02 del vespre, la lluna atravesará l' eclíptica per lo seu «Nus ascendent»; aquest se trovará situat demá, en la constellació de Sagitarium, y en lo signe de Capricornium.

SANTS DEL DIA.—XXIV San Rufi —QUARANTA HORAS.—Iglesia de San Miquel Arcangel

Espectacles

TEATRO PRINCIPAL.—Funcions per avuy diumenje.—Tarde á las tres.

Lo magnífich drama castellá, titolat LA PAYESA DE SARRIÁ en lo que desempenyan los principals papers la Sra. Dardalla y lo Sr. Zamora.—Lo graciós sainete titolat: LOS PARVULITOS.
Entrada 2 rals.

Nit á las vuit.—Segona representació del aplaudit drama nou en 3 actes titolat. LA MARIPOSA, posat en escena per lo Sr. Zamora y en lo que pren part la senyora Dardalla.—La pessa nova en 1 acte del senyor Estremera, titolat: LO DE ANOCHE, posat en escena per lo Sr. García.
Entrada 3 rals.

Demá dilluns. — Tercera representació de LA MARIPOSA.

TEATRO DEL CIRCO. — Funcions per avuy diumenje.—Tarde á las tres.

Segona representació de la magnífica sarsuela en 3 actes, LA CONQUISTA DE MADRID.

Entrada 2 rs.

Nit á las vuit.—Quarta de abono.—Primera representació de la preciosa sarsuela en 3 actes, EL BARBERILLO DE LAVAPIÉS.

Entrada 2 rs.

TEATRO ROMEA.—Funcions pera avuy diumenje.—Tarde.—Lo drama titolat: EL EJEMPLO y la pessa EL FOGON Y EL MINISTERIO.

A la nit — Lo drama catalá en 4 actes LAS EURAS DEL MAS.

Se despatxa en Contaduría.

Entrada pera localitats, 3 rs., id. de segon pis, 2 rals.

TEATRO DEL ODEON.— Avuy diumenje tarde y nit, estreno de lo drama en tres actes del Sr. Cort, ENTRE 'L CRIM Y LA VIRTUT; dos coros per la Societat coral EL JAZMIN, y tercera y quarta representació del drama de gran aparato en tres actes, titolat ¡EL 14 DE OCTUBRE! Ó LA INUNDACION Y RUINAS DE MURCIA.

TEATRO DE NOVELTATS.— Avuy diumenje, LOS SET PECATS CAPITALS.

Per la tarde á las 3.—Entrada 12 quartos.

Per la nit.—La sarsuela EL JURAMENTO y la POR.

Se despatxa en Contaduría.

TEATRO ESPANYOL.—Funció extraordinaria pera avuy diumenje. Lo grandió drama prés de la novela de Víctor Hugo, titolat: LOS MISERABLES, en qual desempenyo pendrá part tota la companyia y gran comparsaria principalment en lo quadro.

La empresa regalará á cada concurrent, lo tratado de Víctor Hugo.

A las 3.—Entrada 10 quartos.

Dijóus.—Societat «Mahbran».— EL EJEMPLO.

Segueix obert l' abono.

TIVOLI.—Avuy diumenje.— Estreno del drama en 4 actes, titolat: ATRÁS EL EXTRANGERO Ó LA VENGANZA DE LOS GERUNDENSES y el epissodi en 3 quadros, PRINCIPE Y REY Ó INGLESES Y ZULÚS.

Tarde á las 3.

TEATRO DEL BON RETIRO.— Funció extraordinaria pera avuy diumenje.— Se posará en escena lo drama catalá en 3 actes y en vers titolat LA ROSA BLANCA y la pessa CURA DE MORO.
Tarde á las 3.

SALÓ DE NOVELTATS. — Avuy diumenje.— Tarde á las 3.— Ball de Societat.
Entrada 4 rals.

Reclams

Ilustració á favor dels inundats de Murcia.— Se publicarà un sol número, redactat, dibuixat y grabat per los escriptors y artistas francesos mes notables. Los que vulguin adquirirlo deuen immediatament deixar son nom á la Llibrería de Lopez, Rambla del Centro, 20.

El Aguila.— Gran basar de confecció. Plassa Real, 13.— S' ha rebut un grandió y variat surtit de géneros de alta novetat pera mida tant del país com estranjers. Queda construit un complet surtit de vestits que conté preus desde 'ls mes modestos als mes superiors com podrá veures en la nota insertada en son lloch corresponent.

MÁQUINAS PERA COSIR WERTHEIM

TOTS LOS SISTEMAS Á 10 RALS SETMANALS
Carrer de la Ciutat, 13.

Cuchs.—Lo mellor específich pera destruir-losrápidament, es lo Lombricido-Formiguera, pre miat en varias exposicions nacionals y estranjeras. Es sumament agradable, fá tenir gana, regenera y fortaleix á las criaturas.
Deposit Central, Dr. Formiguera, carrer de Fernando VII, 7.—Barcelona.

Vacunació ab linfa de Vaca.—Cada dia de 2 á 4 de la tarde. Ample, 80, 1.er

AVIS IMPORTANT

AL GRANDÍOS TRIOMF obtingut en la Exposició de París ab medalla de bronzo de 1.ª classe, los papers pera cigarrets.

CACAO Y VILLARET.
havent correspost los fumadors ab sa gran

acceptació calificantlo d'inmillorable per sa finura, solidés y bon gust.

Unich depòsit, HOSPITAL, 19, BARCELONA.

Gonorreas (purgacions).—Bolos anti-ble-norrágichs del Hospital de Sant Joan de Deu; es lo remey mes agradable pera curarlas en poch dias.

Preu 12 rals pot de 80 bolos.
Farmacia de la Salut, Condal, 15, cantó á la de Molas.

DIARI CATALA.

SUSCRIPCIÓ PER LA INUNDACIÓ DE MURCIA.

Suma anterior. . .	1300 rals.
La Societat Cooperativa Bienhechora de Badalona, producte de la suscripció oberta per los socis.	279'44
Associació d' Excursions Catalana, producte de la suscripció oberta entre los seus socis.	398
Total . . .	1977'44 »

Barcelona 15 Novembre de 1879.

SUSCRIPCIÓ PER LOS OBRERS SENS TREBALL.

Suma anterior. . .	318 rals.
Serafi, un que está mes tronat que ells.	2 »
Total.	320 »

Barcelona 15 Novembre de 1879.

Noticias de Barcelona

PAGO D' UN DEUTE AL SENYOR ROIG Y TORRES.—Varem prometre l' altre dia al senyor Roig y Torres que, á cambi de sa carteta al director del *Journal du Ciel*, fariam saber á n' aquest alguna cosa per conducte del nostre DIARI.

Per avuy aquí va copia de part de l' acta de la sessió que 'l dia 16 de Desembre de 1876 celebrá la *Societat barcelonesa d' amichs de l' instrucció*.

Diu aixís:

«Presentes los senyors socios Valls, (president), Farré y Carrió, Pelfort (Joaquim), Donadiu, Urgellés, Mimó, Casals, Puig y Seball, Comas, Artigas, Rius, Danés, Lopez Catalan, Piñol, Bertumeu, Serra, Puig y Sala, Soler y Rovira, Oriach y Ros, Valls y Vicens y Roig y Torres, secretari accidental.....»

«A instancia del senyor Casals se doná lectura d' un article que, baix lo titol *Como empieza y como acaba.—Historia de un proyecto de ley*—y firmat per lo senyor socio don R. Roig y Torres, s' ha publicat en la página 150 del número 34, any segon, corresponent al dia 11 del corrent mes, del setmanari *La instrucció pública*, que s' publica en Madrid; y despues de fer ús de la paraula los senyors Casals, Rius y Danés (D Joseph) per atacar l' article y son autor don R. Roig y Torres per defensarse dels cárrechs que se li feyan, aprobá la societat per UNANIMITAT lo següent vot de censura contra 'l mateix, presentat per don Joseph Danés:

«Que la *Societat barcelonesa d' amichs de la instrucció* ha sentit ab desagrado la lectura del article publicat per lo setmanari *La instrucció pública*, que surt en Madrid, y qu' apareix suscrit per un socio de la mateixa, ja per lo tó irónich, reconegut per l' autor, en que está redactat, ja per las *inexactituts* que conté: acordantse ademés que oficialment s' envihi á la direcció del mencionat periódich l' oportuna rectificació.»

Ja hem complert, *Doctor Roig y Torres*. Are vosté mateix: si vol seguir jurant, jurém, que no 'ns acabarà 'ls juraments; si ab tot vol comensar ja á resar..... vosté mateix.

DIMISSION.—Ha presentat la dimissió del cárrech de vocal de la Junta provincial de Sanitat, D. Eussebi Fortuny.

ESTRENOS.—Avuy s' estrena en lo teatro del Odeon lo drama trájich de D. Salvador Cort «Entre 'l crim y la virtud ó miseria del feudalisme,» y en lo teatro de Novetats «Atrás el estrangero» segona part de «Lo siti de Girona.» Aquest últim drama es original de D. Alfred Pallardó.

LA QUESTIÓ DEL PÁ EN BADALONA.—Desgraciadament lo municipi de Badalona, desatenent la instancia que oportunament se li dirigi y no fentse cárrech de las circunstancias críticas que está atravesant la classe obrera, ha donat lloch á que 'l pá s' hagi encarit en aquella població.

Sols una veu, la del senyor Guixeras, afiliat al partit lliberal, sortí en defensa dels interessos del proletariat no habent trobat sas justas pretensions eco mes que en dos individuos del Ajuntament.

La sessió en que 's desestimá l' instancia y en que, per lo tant, se votá indirectament la puja del pá, fou molt concorreguda per part del públich que vegé la votació ab lo disgust que es de suposar.

¿Era la qüestió de subsistencia plantejada tant senzilla y tan poch important que hagues d' esser resolta tan á la llaujera y ab tan poca premeditació?

Un dia los ajuntaments eran l' escut l' amparo del pobles contra las exigencias y las absorcions del poder central, are lluny d' obehir á tal objecte, son satelits humils de aqueix poder y mes be la ajudem en sa obra abrumadora.

¿Qui administra los consums en Badalona?

No es pas lo govern, sino l' Ajuntament. Donchs aquest podria y debia alleugerar ó suprimir los drets que pesan so las farinas segur de que, ab tal de que hagues pagat al govern la cantitat convinguda per rahó dels consums, aquest no li hauria entorpit poch ni molt la seva marxa.

Mes ¿per qué'ns escarrassem argumentant?

Estem en plena época messocrática y de la democracia no se'n recordan sino 'ls que confian en lo porvenir.

PICADERO.—Lo que fins are ha sigut teatro de la Comedia s' está convertint en un elegant y espayós picadero que dintre breus dias s' inaugurarà, Lo fundador es D. Agustí Renaud, amo del picadero del carrer de Caspe.

Lo nou establiment será, sens dupte, lo primer en son género de Barcelona, puig á mes de la pista, tindrà sala d' esgrima, gimnassi, etc.

Un altre dia ne donarem mes detalls.

LO SIGLE XIX.—L' anunciat periódich catalá *Lo Sigle XIX* ha resultat ser un anunci de la acreditada litografia del Sr. Riera imprés en forma de diari. Está redactat ab la xispa á que tant se presta lo nostre idioma y ahir se repartí ab verdadera profussió en tots los establiments públichs.

DETALLS SOBRE L' ASSESSINAT DE QUE PARLAREM EN NOSTRA EDICIÓ D' AHIR.—Lo crim tingué lloch á un quart de deu del dematí. Lo assessí s' anomena Paulí Sanmartí, té 38 anys, es d' estatura baixa, treballava en las minas del ferro-carril de Sant Joan de las Abadessas d' ahont feya quatre dias que n' havia vingut, y es de la provincia de Teruel. La víctima, que

feya quatre mesos qu' estava divorciada de son marit per qüestions de familia, era també d' estatura baixa, tenia 34 anys y era filla de Vinebra, provincia de Tarragona. Son nom, Maria Caballé y Villaplana.

En lo moment de entrar l' assessí en la habitació de sa esposa, aquesta estava esmorsant ab sa filla que te uns vuit anys, la qual vá presenciari plorant aquesta terrible escena.

La lluyta entre 'ls dos tingué d' esser desesperada, puig que la citada Maria Caballé morí ab las mans completament crispadas y ab una ferida en una d' ellas.

Al sentir las detonacions l' amo de la casa que te establerta una botiga de comestibles á los baixos de la citada casa, tancá l' escaleta á fi de que l' agressor no pogués escapar, puig sabent ja las desaviniencias de dit matrimoni se vá temer la catástrofe.

Al cap de deu minuts de consumat lo crim, entraren al pis lo arcalde de barri y lo municipal de punt, quins detingueren al assessí sens que aquest oposés la mes petita resistencia, encar que tenia la pistola novament carregada.

Lo citat Paulí confessá lo crim desseguida dihent que los celos li havian fet cometre l' acte.

Al cap d' una hora se presentá al siti de l' ocurrencia un cabo de municipals y un peó caminer que conduhiren al criminal á la presó.

NOUS PENSAMENTS.—Nos dihuen que la junta de propietaris de las hortas de San Bertran pensa empendrer la urbanisació de aquella barriada, al objecte de facilitar treball als obrers que están sense feyna. Al mateix objecte sembla que van á empendrers ab gran activitat las obras de construcció dels nous quartels que han de substituir als actuals de la ciutadela. També s' assegura que 'l ajuntament está prompte á declarar d' utilitat pública lo carrer de Bilbao y que prompte 's discutirán las bases, ab las quals una empresa particular pretent realisar ditas obras.

Quant coneguém las bases y la empresa direm lo que 'ns aparegui.

AVIS.—La comissió de la premsa que se cuidá de fomentar las suscripciones á favor de las víctimas de las inundacions en los establiments públichs, passará dilluns al dematí á recullir los donatius en metálich y especies.

FILANTROPIA.—D. Modest Casals, metje-cirurgiá, se ha ofert á visitar gratuitamente á tots los obrers sens trevall de la vehina vila de Gracia, y D. Arturo Solá, farmacéutich, cedeix totas las receptas ab un 60 per 100 de rebaixa del preu ordinari de las mateixas, pera la dita classe obrera.

PENSAMENTS PER SOCORROS.—Tenim entés que alguns propietaris de la esquerra del ensanxe, tenen estudiat un pensament especial per socorrer, durant la crísis, als obrers de aquella barriada, y sembla que van á presentarlo prompte á la societat de propietaris de la dita esquerra, ó siga á la seva junta, á fi de que, si es acceptat com se creu, pugua contar ab la cooperació de tots los socis.

Ho celebrariam.

RESOLUCIÓ Á PRÓPOSIT DE LO DE «LA PUBLICIAD.»—Segons diu lo *Diari de Barcelona*, sabentho per autorisat conducte, lo senyor Duran, arcalde de Barcelona, ha

remés al jujat corresponent los antecedents relalius á l' amenassa de que fou objecte lo senyor Pascual y Casas, director de *La Publicidad*.

Si'l Sr. Durán nos hagués comunicat avans d'ahir la noticia al mateix temps que al *Diari*, hauria fet ab nosaltres un acte de cortesia y 'ns hauria estalviat lo suelto que ahir li dedicarem.

MALA NOTCIA.—Com si ab la filoxera no n'hi hagués prou, ha aparegut en las vinyas de Montpellier la malaltia anomenada *mildiu* causant grans estragos.

DONATIUS.—La «Societat Catalana del del Crèdit» ha entregat la quantitat de 2,000 pessetas al Ajuntament pera que las reparteixi als obrers sense feyna volent aixís solemnizar las obras del desvio de la riera d' en Malla.

Ho aplaudim.

NOU PERIÓDICH.—Havem rebut lo primer número d' un nou periódich titolat «Boletín de la union fabril y mercantil de Barcelona».

Li desitjem tota classe de prosperitats.

SEMBLA QUE HI HA JUNTA DE SANITAT.—Si algú posa en dubte si tenim ò no Junta de Sanitat, li farem saber que si n'hi ha. ¡Ey! Ara no 's pensin que 'ns fundem en l'estat sanitari de Barcelona, res d'aixó. Nos fundem en qu'hem sabut que renunciem lo carrech (¡vaya un cárrech de tan poch pes!) de membres de dita junta los senyors Planas y Casals (vice-president,) Vidal y Torrents, Roig, Fabra, Coll y Pujol (don Ramon,) Vehil y Casalt. Y es clar que si hi ha dimittents de la Junta, Junta hi deu haber.

Are vé lo millor: las renunciadas son fillas de desavenencias. ¿Sobre que? Dispensin, no ho sabem. Potser se tractava de seguir no fent res y l' inactivitat no ha agradat á tothom.

¡Que parlin los dimittents y 'ns treuran de dubtes!

AUMENT.—Ls preu de lo petroli se ha aumentat dos quartos per porró.

REGALO.—La Diputació provincial ha acordat regalar á la Junta de senyoras que ha organitzat la rifa á favor de las víctimas de las inundacions un quadro al oli que representa un paysatge reproducció del natural y que desde alguns any estava penjat en l' antesala del saló ahont celebra sas sessions la Comissió provincial.

COSAS DEL HOSPITAL.—Segons s' ens ha dit que la Junta d'Administració del Hospital de Sta. Creu, está á punt de nombrar metje de número del mateix á un tal Sr. Horta. Los mérits que 'l agraciats te adquirits pera tal puesto son: Haber anat en peregrinació á Roma, formar part dels Jubileos organitzats en la present ciutat, id., id., de la Juventut Católica y finalment l' haber obtingut los últims números de classificació en totas las oposicions quals jurats no ha sigut presidits per lo Sr. Torrent.

JOCHS FLORALS DE BARCELONA.—Avans d'ahir se procedí á la renovació de mantenedors dels Jochs Florals, resultant elegits pera formar lo consistori durant lo próxim any los senyors següents: D. Teodor Llorente, D. Ramon de Siscar, don Joan Sardá, D. Conrat Roure, D. Alvar Verdager y D. Francesch Matheu y Fornells. Pera suplents foren nombrats don

Carles Pirozzini y Martí, D. Joseph María Pellicer, D. Joaquim de Negre y Cases y D. Artur Gallard.

EMBAUCAMENT.—Una gitana deturá ahir á un mariner del barco portugués «Roger de Flor», y ab l' excusa de dirli la bonaventura, per lo que li feu traure algunas monedas d' or, li estafá 50 duros, anantsen desseguida y quedant lo portugués lamentant lo que li acabava de succehir.

S' aná á queixar en las Casas Consistorials.

ATROPELL.—En lo carrer de la Riera de Sant Joan fou atropellat per un carretó un noy de onze anys, que tingué d' esser curat en la casa de socorros del districte.

Un altre atropell NO causat per los tram-vías.

Secció de Fondo

QUESTIO VITAL PER BARCELONA.

ARTICLE SEGON.

II.

L' últim diumenje quedarem en que aixís com la antigua Barcelona fou principalment comercial, la Barcelona d' avuy es principalment manufacturera.

Per aquest motiu la nostra ciutat se trova avuy en una situació completament anómala y particular. Reparís, sino, un fet que está á la vista de tothom. En tota Europa no hi ha cap mes població important que, essent port de mar, se dediqui principalment á la industria.

A Inglaterra, per exemple, Liverpool, Lóndres, etc., ports de mar ó de riu, deuen casi tota sa vida al comer. Las poblacions del interior se dedican á la industria. A Fransa, Marsella, Cete, en lo Mediterrani; L'Havre, Boulogne, en l' Occéano, son essencialment mercantils. Lyon, Lille, Sedan, etc., poblacions totas del interior, son las manufacturerrs. Génova, Liorna, á Italia, Hamburg, á Alemania, y tots los demás ports de mar, son principalment comercials. Sols Barcelona es escepció de la regla.

¿Quin es lo fonament d' aquesta regla? Lo mateix que fá que un terreno bo per vinyas no 's dediqui á camps, ni un terreno bo per camps no 's dediqui á boscos; lo que impulsa á tothom, entitats ó colectivitats, á aprofitar las condicions ventatjoses en que 's troban. Per aixó no 's veu may que en los carrers principals de las ciutats hi hagi botigas de certs oficis. ¿A ningú de Barcelona, que tingui alguna porta al carrer de Fernando, li acudirá posarhi un taller de manyá d' obras ó de sabater de encant?

Una població marítima está, en igualtat de circumstancias, molt mes ben situada que las del interior. La mar es una carretera natural que porta per tot arreu, á diferencia de las carreteras artificials, que sols portan allá ahont portan. Desde qualsevol punt del litoral pot anarse á tots los altres punts que la mar besa. La mar nos ofereix un medi de transport dels mes baratos, puig que en l' estat á que ha arribat la navegació, l' agua está subjugada completament per la ma del home. La mar, además, es un medi de comunicació insuplible per are. A una isla, sempre s' hi anirá per mar, y á molts punts

que no son isla, no 's vislumbra tan sols que pugui arribar lo dia en que s' hi vaji per terra.

Per aixó es, que quan, desde una població del litoral un mira la mar, no pot deixar de pensar que aquella població busqui en la mar sa riquesa. Per aixó es que desde temps antichs era ja un axioma lo «*Terra dabit merces, undaque divitias.*» que traduhit del llatí al catalá diu: «*La terra dará mercaderias, la mar riquesas.*» Per aixó totas las ciutats que tenen mar, viuhen del mar, ó síguí del comer.

III.

Una ciutat que 's trobi en condicions d' esser principalment comercial, no deixa may d' aprofitarlas, puig que l' exercici del comer es molt mes ventatjós que lo de la industria, per aquells que poden dedicarshi.

Una ciutat comercial es molt mes expansiva que una altra manufacturera. Lo comer, per sa propia naturalesa, te que estar en relacions ab tots los paissos, ab totas las parts del mon. Ell no 's detura jamay devant dels obstáculos ni s' espanta de las distancias. Allí ahont sobra un producte, allí vá á buscarlo; allí ahont hi ha necessitat de qualsevol mercaderia; allí ahont hi ha qui consumeixi alguna cosa, allí va ell á portarli. Si obrim lo llibre de la historia de la civilisació del mon, trobarem que tot lo que s' ha lograt, al comer se deu. Los missioners, á qui tanta importancia han volgut donar certas escolas, l' únich que logran es cambiar lo fanatisme dels pobles bárbaros. Lo comer es l' únich que 'ls civilisa. Allí ahont arriba un barco y descarrega lo que porta, allí per ahont passa un camí de ferro ó una carretera, no tarda gaire temps en notarse millora. Lo comer ha entrat ja al Africa; l' Africa está ayuy en camí de civilisació.

Y una ciutat comercial, además, ha de viurer sempre al us del dia. Sas relacions continuadas ab las demás ciutats, li fan coneixer lo bo de totas ellas. A una ciutat comercial, hi arriban sempre estrangers, portats per lo negoci, y cap d' ells se 'n va sens deixarhi alguna idea. D' aquí 'n resulta que en totas las nacions, lo litoral viu sempre mes adelantat que l' interior, á pesar de que los medis de comunicació d' avuy, rápits y multiplicats, fassin menos apreciable la diferencia.

E hi ha mes encara; lo comer te sempre 'ls capitals en movilitat. Los negocis mes llarchs duran mesos, y acabat l' un se n' empren un altre completament distint. Los mateixos capitals que van cap á América en forma de botas de vi, tornan al cap d' un mes en forma de caixas de sucre, si pe 'l camí no han sofert encara otras transformacions. Lo barco que avuy vá á la Xina, demá anirá als Estats Units ó al nort de Europa, y tot aquest moviment reflueix en be de la ciutat que 'l produheix.

Una ciutat principalment industrial ó manufacturera es molt distinta. Un cop l' industria te buscats los seus mercats, y estudiant lo modo de produhir, se converteix en un treball monotono y que produeix sempre lo mateix á poca diferencia. Allí no hi ha la expansió ni la vida que en una ciutat comercial.

Los capitals dedicats á l' industria perden en gran part sa movilitat. Quan un aixeca una fábrika y la dota ab la seva

maquinaria corresponent, ja no te de pensar en res mes que en ferla treballar, fins que sigui vella. Encara que surtin noves idees y modificacions en las máquines, no pot adoptarlas lo que ha empleat tot son capital en las de sa fábrica; de manera que si la fabricació no te la inmovilitat de la propietat territorial, dista menys d'ella que de la movilitat del comerç y dels rams que aquest fa neixer.

Com es natural, fins los que en lo mes baix esglaió de la escala social dependeixen del poderosos, están millor dependint del comerç que de la industria. En primer lloch los treballs son mes variats y per consegüent menys embrutadors per qui 'ls executa, y en segon lloch per la mateixa expansió propia del comerç, es mes fàcil al simple obrer lo millorar de posició.

De tot lo dit se 'n desprén que, en general, tota ciutat que 's trobi en condicions d'esser principalment mercantil, deu preferirho á esser principalment manufacturera.

L' AMICH DE CADA FESTA.

SOBRE LO DE CUBA.

Segons los telégramas que 's llegiren en lo Congrés, la qüestió de Cuba, si no s'ha complicat, pot complicarse; puig segons diu lo govern, tenim ja en armas parides mes ó menys importants, que aixó no fá al cas.

Si per desgracia lo que temem succehix, fora un nou servey pe 'l que en gran part podria la patria quedar agrahida al eminentíssim Sr. Cánovas del Castillo, al Sr. Romero Robledo y demás conservadors, genuins representants de la política madrilenya. Mentres la situació de Cuba exigeix imperiosament midas enérgicas y salvadoras, com en mitj de tots sos defectes, reconeixia y deya lo general Martinez Campos, ells han empleat tota la habilitat y do d'intriga en desvirtuar son pensament y dar llargues al assumpto.

Si s'hagués procedit resoltament á abolir la esclavitut sens patronatos ni subterfujis, al salvar l'honra del nom espanyol, hauriam tal vegada salvat al mateix temps la integritat del territori. Ab lo camí que han fet empendrer las maquinacions del habilidosos, vulga la sort que al quedar baix lo pes de la vergonya de la esclavitut, no 'ns trobem també engolfats en una nova guerra fratricida, ¡quals resultats ningú es capás de preveure!

Diu un telégrama de Madrid que 's projecta una multa de 6 per 100 que pagaran los ajuntaments que s'atrassin en lo pago dels consums generals y la sal.

Boñ sistema y com á bó, centralista enragé. Acabat deurá venir una multa d'un 12 per cent dels que s'atrassin en lo pago de la multa del consabut 6 per 100.

Y aixís successivament. Lo cas es anar exprimint la taronja.

Y ¿quina multa pagará l' govern pe 'ls atrassos en la resolució dels mils y mils expedients que dorman sota las taulas dels ministeris en llits de pols, y pe 'ls deutes per ell reconeguts que deixa de pagar?

Lo govern no paga; no mes cobra. Y al que cridi contra la centralisació y sos desastrosos efectes..... ¡multa!

Correspondencias

del DIARI CATALA

Madrid, 14 Novembre.

En la sessió d'aquesta tarde s'ha promogut la qüestió de Cuba.

L'isla 's troba en l'estat que jo he indicat repetidas vegadas. Lo rezel y la inquietut de 'ls mes, que desconfian de que 'l govern realisá las reformas promesas, y l'egoisme d'altres, además de la tendencia separatista de molts, mantenian en l'isla una efervecencia perillosa que no podia durar. En efecte, ahir se reberen telégramas, no sé si un ó més, y en ells se comunicaba al govern la aparició de noves partidas en Santi-Espíritu, manadas per jefes com Pancho Gimenez, Maestre y altres, que ja figuraren en la passada insurrecció. Aixó ha produhit certa alarma y dat lloch á una pregunta del diputat cubá senyor Labra, sobre 'l contingut dels partes, y sobre la bandera, principis e idees de las partidas. Ha manifestat que la causa ó pretext dels insurrectes es la dilació de las reformas, fent per tal rahó un cárrech al govern.

Lo ministre de Ultramar ha dit que lo govern no sab á punt fixo la bandera de la insurrecció, puig que l'estat d'anarquia en que 's troba Cinco Villas y tot lo departament oriental, no permet apreciar los principis que defensen los insurrectes, creyent que cada partida te una bandera. Lo ministre de la Guerra ha sigut mes explícit, afirmant que algunas partidas son separatistas.

Lo senyor Albacete ha assegurat que las reformas se farán, pero que lo govern declaraba que no estava disposat á cedir á la forsa, sino per esprit de justicia; y que per aixó era precís consultar á las provincias de la Península que podian sortir perjudicadas en sos interessos per las mateixas reformas, pera conciliar aquestos interessos ab los de las Antillas; essent aquesta la rahó de que ja no s'hagi presentat tots los projectes á las Corts.

Aquesta rahó del senyor Albacete no ha convensut á ningú. Si no s'han presentat los projectes de reformas económicas y si se ha sospés la discussió del referent á l'esclavitut, tothom sab que consisteix en las disidencias dels conservadors; millor dit, en la por que aquestos sabis encopetats, que aquestos gegants de la política, que aquestos pretenciosos estadistas tenen á un nano, al Romero Robledo, que porta avuy la bandera del antich y degenerat partit conservador. Aquesta es la vritat, tant que si no ve, com pot esser vindrá, una nova transacció, que transformi radicalment lo pensament del general Martinez Campos y 'ls projectes del govern, la continuació d'aquest es impossible.

Lo general Martinez Campos no ha passat de sargento en política madrilenya. Te bona fe y sanas intencions, en son judici; pero no por lluytar ab los conservadors, los quals no trovan medi dolent pera conseguir las satisfacció de sas passions, que tenen sas arrels y sa causa en los interessos personals ó de classe.

Ve á confirmar aixó, lo que succeheix ab lo ja celeberrim camí de ferro del Nort este. Lo banquer Salamanca ha arribat de Paris y 's proposa pendrer part en lo concurs, fent la línea directa desde Madrid á Segovia y Palencia, ahont empalmaria ab aquella línea. A tal fi y segons tinch entés, obehint á indicacions de Martinez Campos, s'ha modificat lo projecte del Ministre de Foment; pero are no se quina esmena se presentava, que anit manifestá lo govern als diputats interessants que l'acceptava; pro habentho sapigut. Elduayen va anársen als ministres tot enutjat y aqueixos solament per eixa rahó, porque es Elduayen lo que s'hi oposa, sembla que tornaren sobre l'seu acort y així ho manifestaren als altres diputats.

La política centralista sempre explotada per los negociants y 'ls atrevits. Lo parlamentarisme, tal com avuy s'entén es nostra ruina, la ruina de las provincias, porque posa sos destinos á mercé de las ambicions personals,

de las simpatías particulars ó d'altre closse d'efectes menos honrosos. Los ministres legislant y gobernant los diputats; d'aquí resulta una mútua dependencia y una solidaritat funesta; d'aquí resulta també la corrupció del pays; que sols serveix de pretext ó d'instrument, y 'l falsejament del sistema representatiu.

Las irregularitats, vulgo falsificacions y robos segons lo códich penal, continuan en gran escala. Fa poch se 'n ha descubert una, no se si la vigéssima en la direcció de la deuda, que equival en metálich á 31,000 duros.

«El Liberal» d'ahir fou denunciat per un comunicat del Sr. Quevedo, individuo de l'antigua companyia del ferro-carril del Nort en lo qual fa apreciacions graves sobre lo que digué lo Sr. Linares Rivas á propósit de la discussió actual.

Lo comunicat es curiós.

X. DE X.

París, 13 de Novembre.

Lo príncep Geroni Napoleon, pretendent platónich al corcat trono de Fransa, ha visitat al senador novament elegit M. Canrobert, que ha acceptat lo cárrech, per lo qual ha sigut nomenat y ab tot lo color polítich que son nom y sas fetxorias del 2 de Desembre li poden donar. Apareix, donchs, que no es lo súbdit qui va á olerir sos respectes y sa persona al futur emperador, sino aquest qui va á demanar son concurs al héroe, que presentantse en actitud hostil al govern, no ha tingut encara la delicadesa de dimitir lo cárrech que desempenyaba. Sembla, no obstant, que está ja decidit lo ministeri á dimitirlo, atesa la significació política que ha volgut donarli la premsa bonapartista. Hora es ja de que comensés á espurgarse la série d'empleats, que no posan cap reparo en atacar al govern, quan los hi donan cárrechs de confiança y eminentment polítichs, cárrechs que acceptan per puguer desde millor terreno desacreditar al govern que 'ls nombra.

Vaig á parlarvos de la recepció en la Academia de M. Henrich Martin. Ja recordareu que debia verificarse sis mesos enrera, pero la terquedat del pigmeo literari M. Emili Ollivier en las apreciacions polítichs relatives á la conducta de M. Thiers l'any 70, la impedí. La Fransa, que no podia permetre que un dels *seides* de Napoleon, lo *petit*, insultés á un patriota que en aquella época y en mitj de las desgracias ocasionadas á la patria per la ceguera y la fatuitat del emperador y sos ministres, recorria una á una las Corts d'Europa, demanantlosi apoyo y protecció per sa desvalguda patria, lográ que no 's concedís á Ollivier lo contestar al novament elegit y s'apacés la recepció d'aquest per dintre sis mesos. Transcorreguts aquestos, se verificá aquest acte ab una gran concurrencia, superior á la que may s'havia vist en aquella Academia. Homens polítichs de tots colors, tots los representants de las lletras y ciencias s'havian donat cita en aquell saló per escoltar la biografia y 'l *panegirich* del difunt M. Thiers.

A la una en punt ha comensat l'acte. Lo recipiendari, M. Martin, dona principi á la lectura de son discurs en mitj d'un silenci sepulcral, com si sols las parets l'escoltessen. Ab veu baixa y apenas perceptible ha llegit las primeras cláusulas, lo que demostra que 's trobaba eminentement emocionat; pero poch á poch ha anat animantse y alsant lo tó, obtenint grans aplausos en un dels párrafos en que recordant las paraulas pronunciadas per Thiers l'any 48 relativament á Italia, diu lo següent: «se diu, exclamá M. Thiers, que som nosaltres los qui desde cinquanta anys perturbém lo mon. ¡No cinquanta, de 300 anys! Si; nosaltres som aqueixos grans criminals que han proclamat, ab Descartes, la llibertat de pensar; que han proclamat, ab Bossuet, la independència de l'Iglesia; ab Montesquieu y Voltaire, han restituit los drets al genero humá: nosaltres som aqueixos grans criminals, jo hi convinch ab orgull per mon

país. Es, donchs, á nostre exemple que 'ls italians demanan reformes als prínceps animats del esperit lliberal y s'insurreccionan contra 'ls tirans.»

Aqueixas paraulas, tan espressivas en boca d'un francès, han sigut coronadas per los mes estrepitosos aplausos. Ha considerat á Thiers baix lo punt de vista eminentement polítich, ha recordat aquellas paraulas en que dientse fill de la revolució, manifestaba que la República debia estar en mans dels conservadors; pero que 's conservaria afecte á ella, encara que anés á parar en mans dels radicals.

En una paraula, ha sapigut tractar y parlar de M. Thiers considerantlo baix l'aspecte mes agradable á la Fransa, passant per alt alguns fets que deurian y podrien criticar-seli.

X.

Lisboa 11 de Novembre.

Continúan obertas varias suscripcions pera los inundats de Múrcia. preparantse algunas festas de caritat. La suscripció de *La Fraternidad* puja á 336.370 reis, y la de una comissió que en lo 4 del corrent ja pujaba á 896,700, está avuy dia molt superior á dita xifra. La Agencia Havas, per intervenció del seu director en Lisboa, lo Sr. Franco de Matos, vá dirigir una invitació á la premsa de la capital pera concorrer á la publicació del periódich especial que se editarà en París ab aplicació é invertir lo import á favor dels desgraciats del país vehí que sofriren en las inundacions. Y es de creurer que los socorros portugueses no sigan proporcionalment inferiors als de Fransa. Portugal es un país essencialment filantrópich.

En los circols ahont las eleccions resultaren empatades, se procedirá lo diumenje á nova votació y guanyarán los candidats del govern. Las noticias qu'hem rebut de nostras possessions ultramarinas son també favorables als candidats progressistas. Cap dels dos ex-ministres fou elegit, y la oposició constará en lo parlament solzament de dos ó tres oradors dels molt que tenia quan era al poder.

Se sab que los regeneradors han tret de gefe al Sr. Fontes y que volen elegirne un altre. Los candidats á la presidencia del partit son los Srs. Corvo, Barjona y Martens Ferrao, totas las probabilitats recauen sobre 'l primer, que es incontestablement una capacitat científica. Lo segon es bon talent... mes es molt conegut per *D. Juan*, lo que li treu moltas y moltas simpatías. Lo tercer es un procurador general de la corona; reaccionari en cos y ánima, es, potser, l'home mes reaccionari del partit regenerador; los elements lliberals d'aquest partit no 'l podrien reconeixer may per gefe.

Per demá está convocada una reunió dels republicans federals de Lisboa pera la organizació definitiva de un Centro republicá federal. Es probable que provisoriament ó definitivament prenga lo següent títol: *Comité central del partit republicá federal portugués*. La Junta Federal Republicana continuarà á subsistir per mes que tots los seus membres están afiliats al *Comité*.

Dintre poch se fundará una associació promotora de conferencias, de publicacions de llibres útils, sessions literarias, etc., etc. Lo próxim diumenje se reuniran los fundadors pera establir las bases dels estatuts, y nomenarán una comissió organitzadora é instaladora de la societat.

Lo dia 31 del mes passat tingué lloch en la ciutat de Thomar la tercera conferencia pública, per iniciativa de la redacció de la *Enmancipação*. Aquesta conferencia se ferá célebre en los anys de nostra literatura, perque fou la primera feta per una senyora en Portugal. La conferenciante es nostra primera escriptora, distingida poetisa y sàbia é ilustrada senyora donya Angelina Vidal, qui escullí per tema de sa conferencia *Lo positivisme y la societat contemporánea*. May, fins

are, s'havia vist á una senyora que ab tanta enteresa hagués tractat qualsevol tema científich literari devant d'un públich mes ó menos numerós. A donya Angelina Vidal li cap aquesta gloria.

L' Africana s'está aplaudint cada nit en lo teatro de Sant Carlos. *Lo Trovador*, que fou xiulat la primera nit, fou aplaudit en la segona per haberse mudat dos artistas. Pera demá s'anuncia *La Traviata*.

TEIXEIRA BASTOS.

Secció Oficial

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostres detingudas en aqueixa administració principal per falta de franqueig, en lo dia d'ahir.

Número 202. D. Pascual Bonet, Valencia.—203. Donya Francisca Paula, Bailen.—204. Francisco Torrago, Barcelona.—205. Antonio Palomero, Manila.—206. Manel Ordoñez, id.—207. Félix Huerta, id.—208.—Joseph María Síñez, id.—209. Ramon Lopez, id.—210. Blas Echegoyen, id.—211. Joseph Reyes, id.—212. Joaquim Lopez, id.—213. Joseph Bel, id.—214. Francisco Arias, id.—215. Joan Santisteban, id.—216. Ernesto Boch, Marianao.—217. Cipriano Lopez, Manila.—218. Ramon Nogués, Barcelona.—219. Margarita Jenés, Seo de Urgel.—220. Sr. Alcalde de San Feliu Saserra.—221. Dolores de Rojas, Sevilla.

Barcelona 14 de Novembre de 1879.—Lo Administrador principal, *Lluís M. Zavaleta*,

DEFUNCIONS

desde las 12 del 14 á las 12 del 15 Novembre. Casats, 3.—Viudos, 2.—Solters, 3.—Noyas, 3.—Abortos, 2.—Casadas, 1.—Viudas, 2.—Solteras, 2.—Noyas, 5.

NAIXEMENTS

Varons, 12.—Donas, 14.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Cartagena, laud San Antonio, ab vidres.
De Valeneia, laud Noé, ab efectes.
De la Habana y Mahon, corbeta Felo, ab efectes
De Gijon, vapor Santa Rosa, ab carbó.
De Laguna de Términos y Mahon, bergantí goleta María Cleofé, ab campetxe.
De Christiansund, vapor Noruego Liberta, ab efectes.
De Bergen y Oporto, vapor noruego Saga, ab efectes.
De Amberes, vapor inglés Hossegnards, efectes.
De Lisboa y escalas, vapor francès Emma, ab efectes.
De Mahó, vapor de guerra Isabel la Católica.
De Cette, vapor Besós, ab efectes.
Además 4 barcos petits ab efectes.

Despatxadas

Pera Setubal, goleta danesa Amphitrite.
Id. Burdeos, vapor inglés Mercury.
Id. Havre, vapor inglés Plantagenet.
Id. Cagliari, polacra ital. S. Gio Battista.
Id. Aguilar, bergantí goleta Bella Carmen.
Id. Bilbao, vapor Julian.
Id. Santander, vapor Santa Rosa.
Id. Sevilla, vapor Vapor Vargas.
Además 16 barcos petits ab lastre y efectes.

Sortidas en lo dia de ahir.

Pera Colon, vapor F. Caldera.
Id. Génova, vapor Nondeap.

Id. Marsella, vapor Segovia.
Id. Cette, vapor Joven Pepe.
Id. Alicante, p. g. Inés.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COL·LEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 15 DE NOVEMBRE DE 1879.

Londres, 90 d. fetxa, 48'05 per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista, 5'03 per 5 ptas.

Marsella, 8 d. vista, 5'03 per 5 ptas.

8 DIAS VISTA.		8 DIAS VISTA.	
Albacete.	2 1 dany.	Málaga.. . . .	1 1/4 dany.
Alcoy.	1 1/2 »	Madrid.. . . .	1 1/4 »
Alicant.	1 1/2 »	Murcia.. . . .	1 1/2 »
Almeria.	1 1/2 »	Orense.. . . .	1 1/4 »
Badajos.	5/8 »	Oviedo.. . . .	5/8 »
Bilbau.	5/8 »	Palma.	1 1/2 »
Búrgos.. . . .	3/4 »	Palencia. . . .	5/8 »
Cádiz.	3/8 »	Pamplona.. . .	3/4 »
Cartagena. . . .	1 1/2 »	Reus.	3/8 »
Castelló.	3/4 »	Salamanca. . . .	1 »
Córdoba.	1 1/2 »	San Sebastián. .	1 1/2 »
Corunya.	7/8 »	Santander. . . .	1 1/2 »
Figueras.	5/8 »	Santiago.	1 »
Girona.	5/8 »	Saragossa. . . .	1 1/2 »
Granada.	5/8 »	Sevilla.	1 1/4 »
Hosca.	3/4 »	Tarragona. . . .	3/8 »
Jeres.	1 1/2 »	Tortosa.	3/4 »
Lleyda.	5/8 »	Valencia.	par »
Logronyo.	3/4 »	Valladolit. . . .	3/4 »
Lorca.	1 »	Vigo.	1 »
Lugo.	1 1/4 »	Vitoria.	5/8 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 15'22 1/2 d. 15'27 1/2 p.
Id. id. exterior em. tot. 16'20 d. 16'30 p.
Id. id. amortisable interior, 35'75 d. 36'25 p.
Id. Provincial, ' d. ' p.
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 31'40 d. 31'60 p.
Ob. del Estat pera sub. fer.-car. ' d. ' p.
Id. del Banch y del Tresor, série int. 97'50 d. 98' p.
Id. id. exterior, 97'75 d. 98 p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 95'75 d. 96' p.
Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª série, 91'75 d. 92' p.
Accions Banch Hispano Colonial, 113' d. 113'25 p.
Oblig. Banch Hispano Colonial, 97'65 d. 98' p.
Id. del Tresor Illa de Cuba, 81'25 d. 81'75 p.
Bitllets de calderilla, série B. y C., 99'50 d. 99'75 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 141' d. 141'50 p.
Societat Catalana General de Crèdit, 111'50 d. 112' p.
Societat de Crèdit Mercantil, 34'25 d. 31'75 p.
Real Comp. de Canalizació del Ebro, 10'85 d. 11' p.
Espanya Industrial, d. p.
Ferro-carril de B á Fransa, 91'25 d. 91'75 p.
Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 117' d. 117'50 p.
Id. Nort d' Espanya, 49'75 d. 50'25 p.
Id. Alm. á Val. y Tarragona, 84'25 d. 84'50 p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 101'75 d. 102'25 p.
Id. id. cédulas hipotecarias, 101'75 d. 102' p.
Id. Provincial, 104,50 d. 105 p.
Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 90'75 d. 91' p.
Id. id. id.—Série A.—50'50 d. 51' p.
Id. id. id.—Série B.—52' d. 52'50 p.
Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 106'50 d. 106'75 p.
Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 104'50 d. 104'75 p.
Id. Barc. á Fransa per Figueras, 59'50 d. 59'75 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 88'85 d. 89' p.
Id. Grau de Valencia á Almansa, 46'90 d. 47' p.
Id. Córdoba á Málaga, 56'25 d. 56'50 p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo, 21' d. 21'50 p.
Aguas subterráneas del Llobregat, 92' d. 93' p.
Tranvia de Barcelona á Sarriá, 89'75 d. 90'25 p.
Canal d' Urgell, 38' d. 38'25 p.
Fabrill y Merc. Rosich germ. Llusá y C.ª, ' o. ' d

BOLSI

Segons nota de la casa *Espinach*.

Cambi mes alt avuy 15'32 1/2

Id. mes baix id. 15'22 1/2

Consolidat queda á las 10 de la nit á 15'27 1/2 p.

ANUNCIS

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY

D. Joseph Brugada del Carril.—Aniversari demà á la Concepció.
D. Francisco de P. Ponsich.—Enterro avuy á dos cuarts de nou, á Sta. Agna.

EL ÁGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS Y Á MIDA
SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Plaza Real, 13.—Barcelona

En aquest antich y acreditat establiment s'ha rebut pera la mida un rich surtit de altas nove dats tant del país com del estranger.—També s'acaba de construir y ben confeccionat pera la present temporada d'hivern, un grandió y variat surtit de prendas de totes classes y á preus fixos molt baratos, com podrà veures en la següent nota:

Trajos complets en patens novetat, de 140 á 350 rs.—Pantalons patens del país y estrangers, de 40 á 100 rs.—Pantalons negres de castor, elasticotin y demás, de 52 á 120.—Armillas tricots, patens y demás telas d'abric, de 18 á 50.—Armillas castors, casimirs y adredons negres, de 24 á 80.—Americanas d'abric en varios géneros, de 60 á 70.—Paletos levitas de alta novetat, 170 á 400.—Levitas crusadas tricots, adredons y demás géneros de novetat de 170 á 210.—Levitas en castors y adredons negres y blaus, de 100 á 320.—Jaqués y americanas tricots, adredons y demás géneros de novetat, de 80 á 210.—Batas tartans, casimirs, astracan y géneros de novetat, de 100 á 220.—Frachs panyo negre, de 210 á 300.—Pardesús (a) sobretodos tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos y sachs tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos de adredons, chinchillas y demás géneros de novetat, de 250 á 400.—Capas en panyos de Alcoy y Béjar, 210 y 250.—Capas en panyos de Tarrasa garantits, 300, 350, 400, 450 y 500.—Emperadors, carrichs, pardesús sobretodos y russos, 100, 140, 170, 210, 250, 300 y 350.—Géneros pera mida en Barcelona, Madrit, Cádiz y Sevilla.—Los géneros que se destinan á la construcció de prendas son de lo mes superior que produheix la industria tant nacional com estrangera.

ESTABLIMENT BARCELONÉS

PERA LA

VACUNA AB LINFA DE VACA,

DIRIGIT PER LO SR. ANET,

INTRODUCTOR Y PROPAGADOR DE LA VACUNA ANIMAL EN ESPANYA.

Carrer Ample, n.º 80, pis 1.º Barcelona.

Se vacuna cada dia de 2 á 4 de la tarde, únicament ab Linfa de Vaca, la que se expen en lo mateix local y se remet per lo correu á totes parts.

Los divendres y dimars de 3 á 4 gratis pera los pobres.

MONTE-PIO CATALÁ DE QUINTAS

APROVAT PER REYAL ORDRE DE 7 DE MARS DE 1878

Barcelona, carrer de St. Honorat, núm. 1, cantonada á la plassa de St. Jaume

JUNTA DE PROTECCIÓ

Excm. Sr. D. RAMON ESTRUCH, senador del Regne.—Excm. Sr. D. JOAQUIM DE CABROL, ex-diputat á Corts.—Sr. Dr. D. BARTUMEU ROBERT, catedràtic del col·legi de Medicina de Barcelona.—Rdo. D. RAMON BOLDU, conegut escriptor eclesiàstic.—Sr. D. DOMINGO SERT, fabricant.—Sr. D. JAUME ARMET, propietari.—Il·lrm. Sr. BARO DEL SACRO LIRIO, magistrat de l'Audiencia de Barcelona.—Sr. D. JAUME CODINA, farmacéutic.—Sr. Dr. Don FRANCISCO DE SALES JAUMAR, catedràtic de la Facultat de Dret en aquesta Universitat.—Sr. D. ANTONI BORRELL, comerciant.—Sr. D. DELFI ARTOS, hisendat.—Excm. Sr. Don FRANCISCO DE CASANOVA, brigadier del Cos de Ingenyers.—Delegat del Govern, Il·lustre Sr. D. MEDIN XIMENES, ex-diputat provincial.—Directó y fundadó, D. JOSEPH SUASO Y JUVE.

Després de las operacions de la quinta última y feta ja la primera liquidació, es públich lo valer d'aquest Monte-pio: habem conseguit tot lo benefici que 's podia obtenir d'un contingent extraordinari, ccm ho es lo de 65,000 homes, y habent fet, además, serveys importants als associats estalviantlosi diners y molestias.

Los que s'enterin dels comptes qu'havem publicat, y qu'están al alcans de tothom, no podran dubtar gens de nostra justesa.

Además de l'Associació en las épocas de la quinta, lo Monte proporciona á las familias altra ventatja importantíssima y es la de que vajan formant lo capital poch á poch, y per aixó los hi aconsellem que suscrigan á sos fills aviat, porque 100 ó 150 duros se reuneixen mes facilment en petites entregas durant 5, 10, 15 ó mes anys, que no ab un any ó un mes.—Las cantitats entregadas en lo Monte-pio quedan depositadas en lo Banc de Barcelona, guanyant interessos y poden retirarse sempre fins lo dia avans del sorteig.

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFURÓS AGUILAR.

ESPECIFIC

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes eficaç que lo de l'aygua de la Puda.—Als pochos dias de pendrel cauben las crostas y las escamas y s'assecan las nafres brianosas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produheix en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únic depuratiu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destrueix en poch temps los efectes causats per l'ús del mercuri.—Corregeix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l'empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37.

BARCELONA.

JOCHS FLORALS

DE BARCELONA

ANY DE 1879

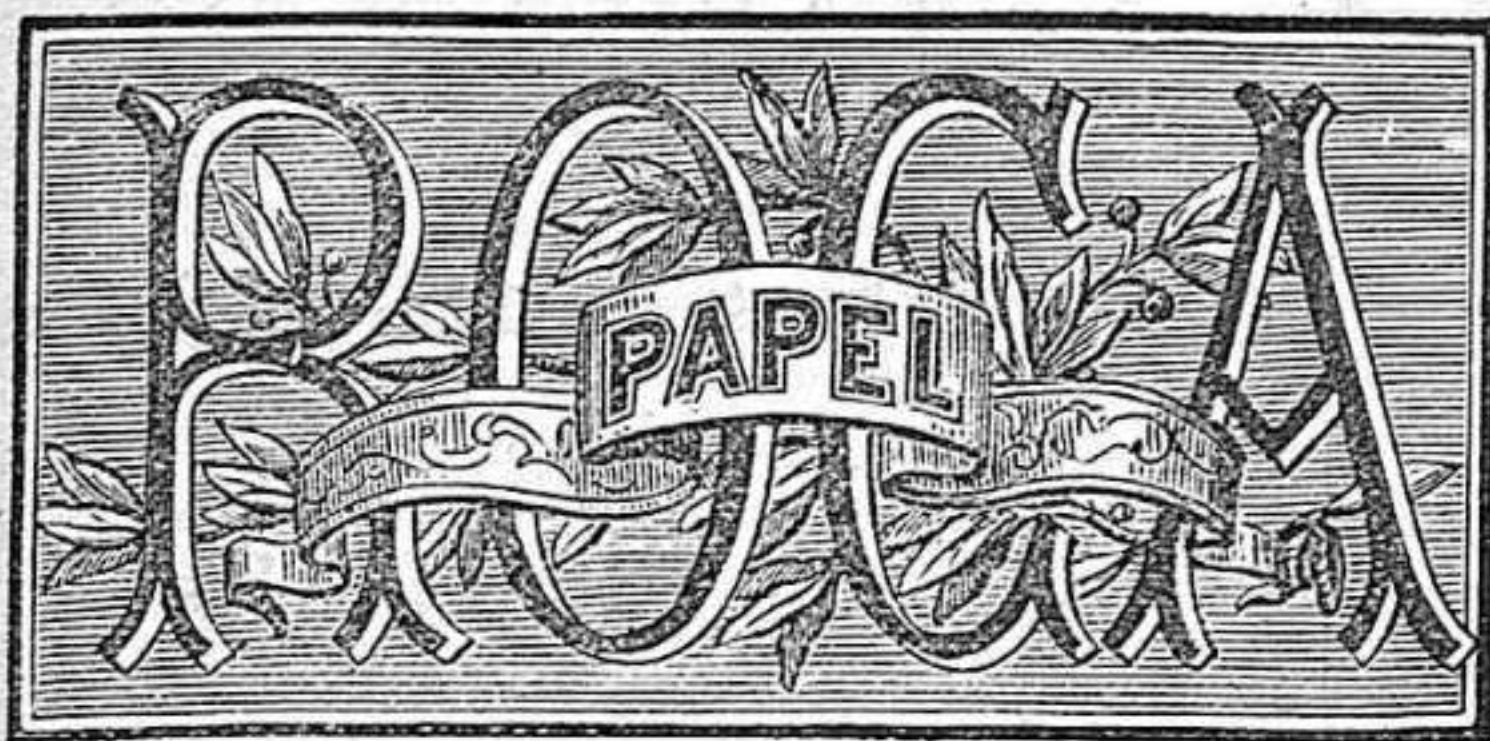
Lo tomo corresponent al any actual conté tots los travalls premiats en lo darrer certámen y que 's detallan en lo següent

INDICE

Acta de la festa.—Discurs del senyor President del Consistori D. Gonzalo Serrallera.—Memoria del senyor Secretari del Consistori don Emili Vilanova.—La Gallinaire, de D. Frederich Soler y Hubert.—L'adeu d'un soldat, de D. Emili Coca y Collado.—Lo forjador, de don Artur Gallard.—De la vinya á ca'l rector, de D. Emili Coca y Collado.—Montgrony, de don Joseph Franquesa y Gomis.—Lo molí de la sal, de D. Frederich Soler y Hubert.—L'historiaire de la patria, de D. Francesch Ubach y Vinyeta.—Lo senyor de Tarragona, de D. Joseph Martí y Folguera.—L'alsament de Mieres, de D. Salvador Sanpere y Miquel.—Teatro catalá. Ensaig històric-crítich, de D. Joseph Ixart.—Sor Sana, de D. Narcís Oller.—Joan Blancas, Trajedia en quatre actes, de D. Francesch Ubach y Vinyeta.—Lo dir de la gent, Comedia en tres actes de D. Frederich Soler y Hubert.—Despido, de D. Dámas Calvet.

Lo volum consta de 472 planas en luxosa edició elzeviriana y 's ven en las principals llibrerías de Barcelona y en la Administració de LA RENAIXENSA, al preu de 9 pessetas.

Lo tomo del any actual es lo mes voluminós que s'ha repartit desde la fundació dels Jochs florals de Barcelona.

PERA CIGARRETS.

Oferim als senyors fumadors quants adelantos se fassin en la fabricació de papiers pera cigarrets.

LO PAPER ROCA

es avuy lo mes notable per sa superioritat. Lo distingeix sa fiura, consistencia y

BON GUST

De venda en tots los estanchs.—Depòsit general, Portaferrisa 19; BARCELONA.

VERMOUTH CATALA DE SALLÉS

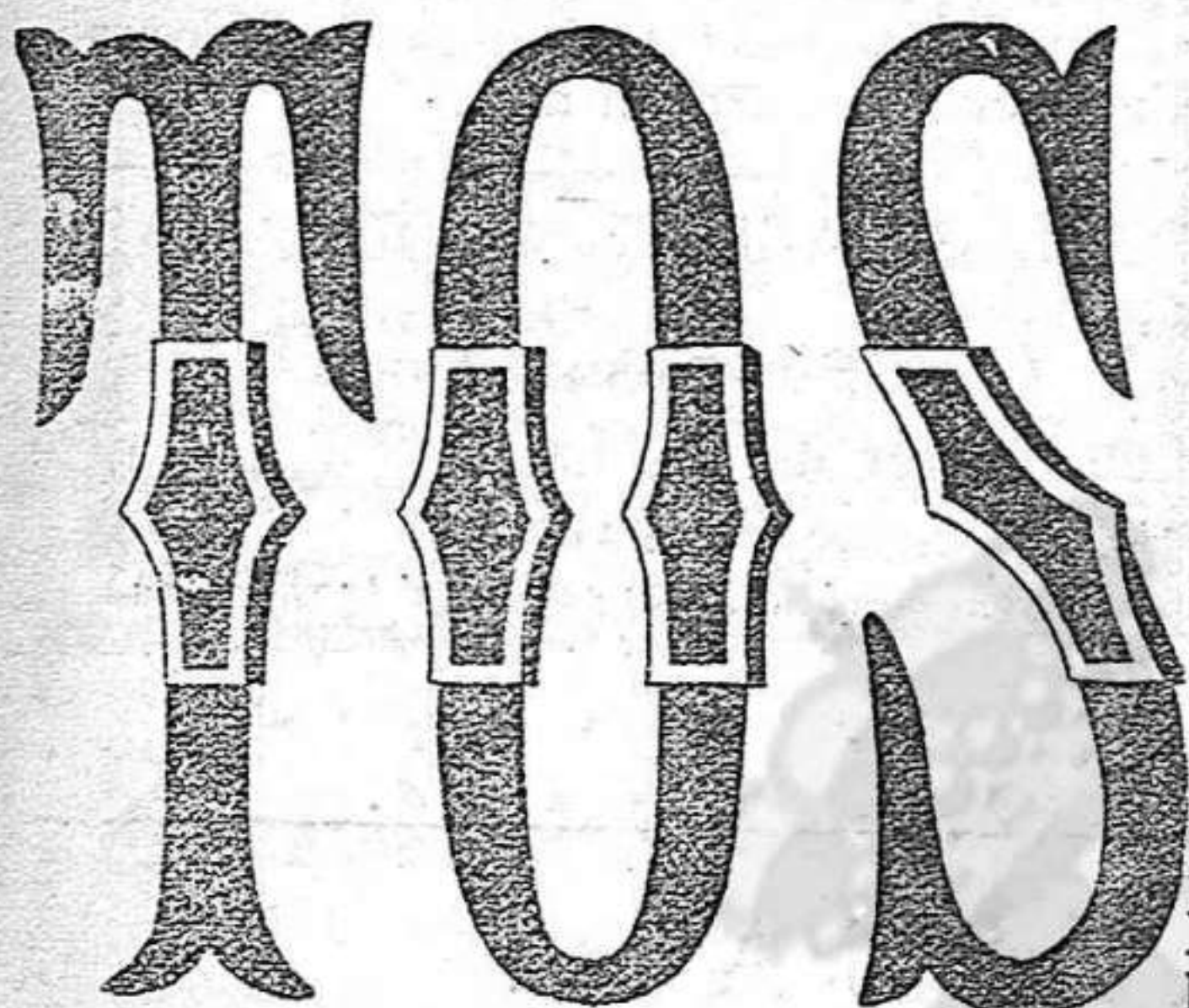
Primer Vermouth elaborat en Espanya.—Unich en sa classe

Premiat ab medalla de plata per lo M.ltre. Col·legi de Farmacèutichs de Barcelona: ab medalla de bronze en la Exposició Marítima de 1872 y Vinícola de Madrid de 1873 y ab varias medallas y distincions de mèrit en quantas Exposicions ha concorregut. Recomenat per la M.ltre. Academia de Medicina y Cirugia de Barcelona, Institut Mèdich y varias otras Corporacions y Academies Médico-Farmacèuticas, etc. etc.

Las personas aqueixadas de dolors de ventrell, accidents y vòmits despres de 'ls menjars, desgana, pesantés al ventrell, migranya, malalties nerviosas (histéricas) y altres moltes que resultan de malas digestions, se veurán lliurats de las sevas dolencias ab l'ús moderat d'aquest utilíssim ví.—Llegeixes lo prospecte detallat que acompanya á cada ampolla.

Al por major dirigirse á la farmacia del doctor Botta, carrer de l'Argentería, n.º 48, y al pormenor en las principals farmacias de Espanya.

Nota.—Per evitar las falsificacions é imitacions que s'han fet d'aquest precios ví, recomanem que s'exigeixi en cada ampolla la firma y rúbrica de son autor.

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant bon éxit usa la ciencia, no titubejem en asegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la sequedat de las fauces y gargamella y demás enfermetats de las vías respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidriería, 2 y 4. Barcelona, y en las principals d'Espanya, América y Portugal.

FARMACIA AGUILAR

NUTRITIU AGUILAR

Aliment pera noys, vells y malalts

Alimenta duas vegadas mes que la Revalenta. Los noys poden usarlo desde la etat de sis mescs y alimentantse millor que ab la llet favoreix la dentició, robusteix los ossos, los preserva y cura 'l escrofulisme y raquitisme, la debilitat del estómach y diarrea.

Las personas de totas etats que pateixen debilitats, desgana, malalties del estómach digestions difícils ó disenteria, trobaran alivio segur y ràpit ab l'ús d'aquest nutritiu, que á mes de lo molt que alimenta en sí, predisposa la digestió d'altres aliments.

RAMBLA DEL CENTRO, NÚMERO 37

BESCUITS PRINCESAS VIÑAS

La nova classe que ab aquest

nom donem al públich, se recomana per sa superioritat á quantas son conegudas hasta al dia.

De venda en totas las confiterias y botigas de comestibles.

DIPÓSIT.—AVINYÓ, 16

L' AURENETA,

REVISTA CATALANA

QUE 'S PUBLICA Á BUENOS AIRES TOTS LOS DIUMENJES

Únich punt en Catalunya hont s'admeten suscripcions

TEIXIDÓ Y PARERA

6, Pi, 6.—Barcelona.

ENJUICIAMENT CRIMINAL.

FORMULARIS

DE LAS PRINCIPALS DILIGENCIAS DELS JUDICIS EN MATERIA CRIMINAL, DEVANT DELS JUTJATS Y TRIBUNALS ORDINARIS, AB LO TEXT COMPLET DE LA

COMPILACIÓ GENERAL

de las disposiciones vigents en la materia publicada per decret del 16 d'Octubre de 1875, formada en virtut de la lley del 30 de Dèsembre de 1878.

CONCORDADA, ANOTADA, COMENTADA Y SEGUIDA D'APÉNDICES NECESSARIS PERA TOTS LOS QUE BAIX QUALSE VOL CONCEPTE INTERVENEN EN LOS EXPRESATS JUDICIS PER

D. SEBASTIA DIEZ DE SALCEDO,

advocat del ilustre col·legi de Valladolid y jutje de 1.ª instancia cessant.

Las demandas d'aqueixa obra, qu'está en prempsa, se farán en carta dirigida al autor, San Martí, 10, baixos, en Valladolid, ab remissió del import en sellos de 25 céntims de pesseta ó lletras de fácil cobro.

Los senyors suscriptors que avans de la publicació entreguin tres pessetas, no tindrán necessitat de pagar res mes, encare que la obra, que se 'ls hi enviará així que s'acabi lo tiratje que ja s'está efectuant, sia de molt mes cost.

No hi ha comisió; pro los senyors llibrers que 's suscrigan per 25 ó mes exemplars obtindrán una rebaixa d'un 12 per 100 y además la ventatja anterior si adelantan l'import.

DEL MEU TROS

Escenas casulanas, de carrer y de mes enfora

PER

EMILI VILANOVA

Un tomo de 208 planas magníficament imprés 10 rals. De venda en las principals llibrerías y en la Imprenta de La Renaixensa.

MAGATZEM

D'OBJECTES D'ESCRITORI.

19, PLASSA DE LA LLANA, 19.

En aquest magatzem s'hi trobará un abundantíssim surtit de tots los objectes indispensables en un escriptori á preus reduhits.

Especialitat en oleografias.

¡ARMAS, ARMAS! ¡OBRIU L' ULL, CASSADORS!

GRAN ARMERIA
DE LA

SRA. V. DA. DE DOMINGO COSTAS

Carrer Nou de la Rambla, número 9—Barcelona

Escopetas Lefauchaux..	1 tiro, 30 ptas.	Cartutxos inglesos Eley B. Cal. 16 lo 100	3'50 ptas.
Id. id.	2 id. 55 id.	Id. francesos G. J. Gevelot id. id.	3 id.
Id. de pistó.	2 id. 42 id.	Id. id. C. L. id. id.	2'50 id.
Id. id.	1 id. 17 id.	Pistons ratllats per escop. pistó, 10.000.	15 id.
Escop. percussió central (agulla.	2 id. 100 id.	Id. id. inglesos, caixa.	1 id.
Pistola 2 tiros Lefauchaux.	5'50 id.	Xameneyas variadas d' acer, lo 100.	8 id.
Rewolvers de 12, 9 y 7 m/m.	á 11, 10 y 9 id.	Cananas cinturó per cartuchos Lafauch.	2'50 id.
Id. sistema inglés Bull. dog.	á 22'50 id.	Sarrons varios.	de 7 á 30 id.

Gran varietat en tota classe d' armes del País, Fransa, Bèlgica, Inglaterra y Nort d' Amèrica.—Existencia en cartutxos de tots sistemes y calibres, coneguts fins avuy dia.—Gran col·lecció d' accessoris y articles de cassa y tot lo referent á 'ls cassadors.

LA RENAIXENSA

REVISTA CATALANA

DE LITERATURA CIENCIAS Y ARTS

Surt los dias 15 y últim de cada mes en quaderns de 56 planas de luxosa edició elzeviriana y regala un tomo d' unas 200 planas cada trimestre als subscriptors.

La Renaixensa está redactada per los mes reputats escriptors de Catalunya, Valencia Mallorca.

Preu de subscripció 20 rals trimestre.

Se suscriu en lo carrer de la Portaferrissa 18 baixos y en las principals llibrerias.

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telégramas DE LA PREMPA EXTRANJERA

París 13.—Se dona com á noticia certa que 'l ministeri Italiá ha presentat la dimissió á M. Cairoli. Lo general Cialdini qual dimissió d' embaixador en París ha sigut admesa, será probablement l' encarregat de representar al rey d' Italia en lo próxim matrimoni de Alfonso.

Viena, 12.—Lo tractat d' aliansa ofensiva y defensiva entre Servia, Montenegro y Bulgaria ha sigut firmat lo vuit del corrent.

En lo cas en que l' Austria se estengués mes enllé de Novi-Bazar, la cooperació militar d' aquells tres estats s' organitzaria baix las bases següents: la Servia donaria 12,000 homens, 90,000 la Bulgaria y 26,000 lo Montenegro, al que la Servia y la Bulgaria donarian á aqueix efecte la suma de 75,000 ducats.

No se sab encara qui manaria aqueix exercit; pero sembla probable que fora un general rus qui estaria encarregat del mando.

Lóndres, 12, Telégramas rebuts de Lima desmenten la noticia que habia circu-

lat de desordres en aquella ciutat. Sols s' ha verificat un cambi ministerial á causa de la presa del *Huascar* per Xile.

Los nous ministres son: La Cotera, guerra; Ribeiro, justicia; Arenas, interior; Denegri, hisenda. En lo ministeri d' Estat continua lo S. Irigyen.

Extracte de telégramas

Madrid, 14.—S' ha aprobat en principi lo projecte d' aussilis y obras de canals y pantanos en los païssos inundats.

S' assegura que dimecres sortirà de Viena cap á Espanya l' arxiduquesa Maria Cristina.

Plujas torrencials han causat grans perdus en Canarias destruint la cullita de cotxinilla, ofegant quatre minas en Santa brígida y habenthi desgracias personals. Las pérdidas se calculan en un mil·lió de duros.

París, 14.—Se desment la noticia de la dimissió del ministeri italiá.

No es cert qu' hagi sortit de Malta l' esquadra inglesa.

M. Lepère ha dit als prefectes que l'

dongan noticia dels viatgeos dels bisbes no autorisats.

Lo mateix ha remés al Concell d' Estat un projecte de lley suprimint la personalitat de totas las diócesis.

Telégramas particulars

Madrid, 15 á las 4'45 de la tarde.—Los senyors Martinez Campos, Jovellar y Valmaseda conferenciaren en lo despaig del ministre d' Ultramar sobre lo prompte envió de foras á l' isla de Cuba.

Se creu que s' hi enviarán 10,000 homes.

La Junta d' agricultura convocada per lo Ministre de Foment manté los drets sobre los blats estrangers.

Consolidat: 15'32.

París, 15.—Lo *Times* desment que l' esquadra inglesa de Malta tinga ordre de sortir dintre quatre dias.

Tipografía la Renaixensa, Porta ferrissa, 18.

FABRICA

DE

PAPERS PINTATS

Major 33,

HOSTAFRANCS

En aquesta fábrica montada segons los mes moderns adelantos que en l' extranger s' han fet, s' hi trobará un complert surtit de tota classe y preus de paper pintat, imitacions *vellut, fusta moaré y marmals*; aplicacions *or, plata, vellut, satí, barnís* etc.; fondos per *escaparatas y bauls*, y un complert surtit de *causolins*.

La fábrica compleix los encarrechs ab tota prontitut y ab lo bon gust que té acreditats. Aquesta casa te montada una secció especial pera *fondos llisos* lo que la posa en las millors condicions de servir be y depressa.

DESPESES

Prop la Plassa de San Jaume, Palma de San Just, 1, pis segon, acceptarán dos ó tres despesas; bon menjar, rentar y planxar, 12 duros al mes.

HABITACIONES AMOBLADAS

EN CASA DE LA

Senyoreta Poch

20, carrer de la Chaussée d' Antin, 20

PARIS

S' hi menja á la espanyola, á la catalana y á la francesa

Se parla castellá.—Se parla catalá